

Welkom, stilte, licht ontsteken

Lied: Vol van verwachting

Inleiding

Vol van verwachting zijn we gekomen om weer te weten waartoe we bestaan, zongen we net.

Het is Advent, tijd van verwachting van de geboorte van een kind,

een kind dat ons met zijn leven liet zien waartoe we bestaan.

En dat heeft hij ook met zijn leven moeten bekopen.

Zijn leerlingen kregen een visioen dat zijn dood niet het einde was,

niet het einde kon zijn. Dat de Heer was opgestaan; opgestaan in mensen.

En daarom vieren we met Advent niet alleen de komst van dat kind van 2000 jaar geleden,

maar ook de komst van de Heer hier en nu, telkens weer.

Toen we rond het 50-jarig bestaan van de Ekklesia in ons archief weer eens naar vieringen uit de eerste jaren keken, vonden we daar een preek van Frans Wüst, pastoor van de Gerardus Majellakerk over de komst van de Heer. Hij hield zijn preek op 30 november 1975.

Er waren de week daarvoor Marokkanen die dreigden te worden uitgezet naar de Gerardus Majellakerk gekomen om er een hongerstaking te houden.

Enkelen van onze toen nog jonge Ekklesia waren er bij betrokken.

De overweging die Frans Wüst toen hield is vandaag nog even actueel als toen. Hij zou vandaag kunnen worden gehouden.

Frans Wüst is in 2015 overleden,

hij kan zijn overweging hier niet meer uitspreken.

Daarom horen jullie zijn verhaal, iets ingekort, vandaag van ons.

Lied: Kind ons geboren

Lezing 1: Matteüs 11:2-5

Het gaat vandaag over de komst van de Heer. Maar hoe kunnen we de Heer herkennen? Daarover gaan de twee Schriftlezingen uit het evangelie van Matteüs.

In de eerste lezing liet Johannes de Doper, die toen in de gevangenis zat, enkele van zijn leerlingen aan Jezus vragen: 'Bent u degene die komen zou, of moeten we een ander verwachten?'

Jezus antwoordde:

'Zeg tegen Johannes wat jullie horen en zien:

blinden kunnen weer zien

en verlamden kunnen weer lopen,

melaatsen worden weer rein,

doven kunnen weer horen,

doden worden weer opgewekt

en aan armen wordt het goede nieuws bekend gemaakt.'

Lezing 2: Matteüs 25: 35-40

In de tweede lezing verhaalt Jezus over de Heer, de koning die aan het einde van de tijd de mensheid scheidt in rechtvaardigen en onrechtvaardigen, De rechtvaardigen nodigt hij uit om deel te nemen aan zijn koninkrijk van vrede.

Want, zegt hij:

Ik leed honger en jullie hebben mij te eten gegeven,
ik leed dorst en jullie hebben mij te drinken gegeven,
ik was een vreemdeling en jullie hebben me opgenomen,
ik was naakt en jullie hebben me gekleed,
ik werd ziek en jullie hebben naar me omgezien,
ik was gevangen en jullie hebben me bezocht.

Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden:

“Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven,
of dorstig en u te drinken gegeven?

Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen,
u naakt gezien en gekleed?

Wanneer hebben wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat
en zijn we naar u toe gekomen?”

En de koning zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie:

alles wat jullie gedaan hebben

voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters,
dat hebben jullie voor mij gedaan.”

Lied: Voor kleine mensen

Overweging

Het is 30 november 1975, eerste advent.

*In de Gerardus Majella-kerk zijn sinds een paar dagen enkele tientallen ‘kerkmarokkanen’ in
hongerstaking tegen hun dreigende uitzetting.*

Dan staat pastoor Frans Wüst op en begint aan zijn preek. Hij zegt:

Van de week is de Heer gekomen, hier in deze kerk. Daar achter in het zaaltje liggen ze te slapen.

Als zij, die Marokkanen, dit horen, zullen ze lachen vol ongeloof, of heel triest beginnen te huilen.

“Zijn wij de Heer?” Ze zijn de knechten, de slaven!

Sommigen van hen zijn legaal het land ingekomen, met alle benodigde papieren. Ze hebben onze economie op gang gebracht door het minste werk te doen.

Anderen zijn door onkunde, of gedreven door wat verlangen, zonder de nodige papieren binnen gekomen en ook zij hebben gewerkt, ontzettend hard. Ze zijn nog meer als slaven behandeld, doordat anderen - koppelbazen of werkgevers - hen onder druk zetten door te dreigen met aanmelding bij de politie, terwijl diezelfde mensen ook nog extra aan hen verdienen door geen sociale lasten af te dragen.

Zijn zij de Heer? Ja, toch! Zij zijn de Heer. En ik denk aan het evangelie:

“Ik had honger en je hebt me te eten gegeven;

Ik was vreemdeling en je hebt Me in je huis opgenomen;

Ik verlangde te leven en je hebt Me de kans gegeven.”

Wanneer zagen we U als vreemdeling ?

“Wat je de minste der Mijnen hebt gedaan,
heb je aan Mij gedaan”.

Voor ons zijn ook zij de Heer, die komt, die gekomen is.

Vorige week (zei Frans Wüst toen) hebben we ‘s morgens in de viering dat evangelie gelezen en ‘s middags klopten de Marokkanen aan onze deur. Dan konden we toch geen nee zeggen tegen die gasten? Trouwens, de eerste keer dat de Heer kwam was er ook geen plaats voor Hem in de herberg.

Ja, zij zijn de Heer. Of blijft het voor U de vraag of zij wel de Heer zijn?

Want als zij de Heer *niet* zijn, dan gaan wij wat vrijer uit, dan voelen we ons minder gebonden, dan kunnen we zeggen: het is de Heer niet, het is hun eigen stomme schuld.

Maar wij hebben ze wel geroepen om het werk dat gedaan moet worden, het werk dat geen Nederlander wil doen.

Mag ik nog wat informatie geven? Zij, die hier illegaal kwamen zijn hier dikwijls gekomen door onverantwoordelijke mensen. Wisten zij veel, wisten zij weg in het doolhof van de wettelijke bepalingen.

Ze mogen blijven als ze hier al in 1974 waren, maar ze moeten dat wel kunnen bewijzen, bijvoorbeeld met een briefje van de dokter uit die tijd - maar wie van ons zou zulke briefjes bewaren - of een werkgeversverklaring, maar de werkgevers kijken wel uit om die te geven; want dan zouden ze gepakt worden voor het niet betalen van sociale lasten.

En zo moet de zwakste partij, de slaaf, de lasten dragen, de Heer die gekomen is.

Waar moeten ze blijven? In Nederland mogen ze niet zijn, in Marokko lopen ze de kans wegens hun illegaliteit gevangen gezet te worden. Er is maar één plaats voor hen: in het huis van de Heer, dans la maison de Dieu, zeiden ze zelf.

Het is adventstijd, de Heer is nabij, Hij is nu in ons midden.

Durven we Hem onderdak geven?

Tot zover de preek van Frans Wüst.

Zijn oproep van toen heeft vandaag nog niets van zijn relevantie verloren:

Durven we Hem onderdak geven? Het moge zo zijn.

Lied: Van grond en vuur

Voorbeden

Tafellied: Tafel der armen

Breken en delen

Lied: Onze Vader verborgen

Reactie, collecte voor House Martin

Vluchteling

Ik hoop maar, dat wanneer ik vluchten moet,
omdat er in mijn land een oorlog woedt,
ik elders liefdevol word opgevangen.
Ik hoop maar op een veilig toevluchtsoord

en op een vriendelijk en troostend woord
als ik, verteerd door smart, het hoofd laat hangen.

Dat mijn familie – ernstig uitgedund –
een nieuw bestaan in vrede wordt gegund
en dat mijn kinderen een toekomst krijgen.
Dat ik de pijn vergeet die mij verdooft
en dat het doodsgereutel in mijn hoofd
met het verstrijken van de tijd zal zwijgen.

Ik hoop dat ik terecht kan in een land
dat vredelievend is en tolerant,
gezegend met begrip en medeleven.
Ik hoop op kleding, onderdak en brood,
en op een volk van redders in de nood,
omdat de mensen nog om mensen geven.

Ik hoop, dat als ik voor mijn leven vlucht
en onder vele, diepe wonden zucht,
dat zij het bloeden en mijn tranen stelpen.
Dat hoop ik maar wanneer ik vluchten moet,
maar dat zit zeker, zonder twijfel, goed
want welk mens wil een mens in nood niet helpen?

Troubadour Martijn Breeman – in Kerk in Den Haag van december 2015

Lied: Dan komt de dag